

ШКОЛСКИ ЛИСТЪ.

Одъ овога листа излазе свакога месеца по четири броя. —
Цена му е на год. 4 ф. на по године 2 ф. на четвртъ год. 1 ф. а.вр

БРОЙ 46. У Новоме Саду, 14 Децембра. 1860. **ГОД. III.**

С и м в о л њ в е р е.

Единаеста лекція.

Чаю воскресенїа мѣртвыхъ. — Чаемъ, чекамъ, очекуемъ ускренуће мртвихъ.

Еси л' ты видіо, да е когодъ умрѣо? Мора ли свакїй човекъ умрети? Зашто мораю сви люди умрети? Знамо ли кадъ ћемо умрети? Зашто нїе Богъ оставїо да знамо кадъ ћемо умрети? (Зато да бы мы незнаюћи кадъ ћемо умрети, свагда готови были предъ Бога изїћи). Шта буде с' теломъ нашимъ надъ умремо? А умре ли и духъ нашъ? Може ли духъ умрети? Какавъ е дакле духъ, кадъ неможе умрети? (безсмртанъ е). Ели дакле ова наша смртъ башъ права смртъ? (Нїе, него е само разлученъ духа одъ тела; и прелазакъ духа у другїй животъ). Хоће л' тело наше до века у гробу остати? Одкуда се мы можемо надати да ће се наше тело с' духомъ савдинити и оживити? Ели Исусъ Христосъ кога изъ мртвыхъ подигао? (Япирову кћерь, единаца удовице изъ града Наина, и четверодневногъ Лазара). Приповеди ми о томъ како е Исусъ Лазара изъ мртвихъ воскресїо. Зашто е Исусъ Лазара воскресїо? Како се о томе пов? (Оуцїе воскресенїе: види Шк. Л. год. II. бр. 9. стр. 137) Шта то значи на Србеки? Кадъ држимо мы споменъ Лазаревогъ воскресенїа? Ели насъ Исусъ іошъ чимгодъ уверїо да ћемо мы изъ мртвыхъ воскреснути? (Своимъ воскресенїемъ). Зашто е дакле Исусъ воскреснуо

изъ мртвыхъ? Шта значе оне речи: смертію смѣрть попракъ? Треба ли дакле да се мы ове смрти боимо? треба ли да отвећь плачемо и да тужимо за своимъ мртвыми? Зашто нетреба да тужимо? Знашь ли кое Еванѣліе у коме Исусъ Христовъ говори да ће мртви воскреснути? Нађи га у књиги. (Іоан. гл. 5. зач. 16). Прочитай, и кажи шта на Србски значи! Знашли у коме апостолу стои наука „о воскресенію мртвыхъ? (Солун. II. зач. 270). Прочитай тай апостолъ, и кажи шта то све на Србски значи? Кадъ се чита Апостолъ и то Еванѣліе? Зашто се чита на опелу и на служби за упокой? Читали се тай истый Апостолъ и на опелу мале деце? Ё ли кои штогодъ запамтіо изъ Апостола што се на опелу мале деце чита?*)

Шта бива с' душама праведныхъ людіи после смрти? (Оне перебуваю у месту светломъ у спокойству и осећаю унапредъ ону вечиту радость, кою ће одъ Бога получити после телеснога воскресенія. Знашь ли кою молитву у којој се за покойне душе Богу молимо? (Со скатыми упокой). Изговори е; кажи шта значи? Нађи ове молитве изъ Часловца у којима се за душе покойника Богу молимо? (види стр. 9 малога Часловца: „Помани Господи.“ „Глѣбиною мѣдрости.“ „Помани Господи вѣ надежды воскресеніа оусопшыхъ.“ Коя е најобичнія молитва што ихъ читамо за упокой душе нашихъ мртвыхъ? („Молитва Господня“). Шта се пое узъ мртвачкій спроводъ? Зашто се тада пое: Скатыи Боже? (еръ емо сви мы люди грешни и недостойни Божіе милости, на молимо Бога, кои е самъ еданъ светъ, крепакъ и по своіој снази безсмртанъ, да покойника и све насъ помилуе и да намъ опрести наше грехе).

*) (Ако е кои псалтираць запамтіо, треба га похвалити, на све поштрити да пазе и да добро утубе све што се у цркви чита и пое; еръ се у томе састој најболя и најсветія наука. После тога треба имъ дати да прочитаю изъ Посланице прве апостола Павла къ Боритянима гл. 15, зачало 162 и 163.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Кои се Псаломъ чита на почетку опела? (Пс. 90).

Шта значи оно: „Живѣи въ помощи кышнаго, въ кроуѣ Бога небеснаго водкоритса.“ Знашли юштъ кои Псаломъ у комъ се размишляванѣ о нашемъ животу и надежда на вѣчный животъ садржи? (Псаломъ 117).

Зна л' ми кои Псалтираць на память кою духовну песму што се на опелу пое?*) Чиемы можемо покойницима добра учинити? (Молеѣи се Богу за вихову душу; изилазеѣи имъ на гробъ и чинеѣи имъ светый споменъ; даваюѣи за душу вихову милостины сиромасима, болестницима, црквама, намастирима, болницама, школама и другимъ добротворнымъ заведима).

У кое дане у години чини наша св. црква особите молитве за све мртве? (Назадушнице: у Суботу предъ осамнайстоу неделю после Духова; у суботу месонустну; и у суботу предъ Духове; друге, треѣе и четврте суботе великогъ поста; осимъ тога сваке обичне суботе молимо се Богу за покойне). Кои :у дави после смрти свакогъ христіянина одъ свете цркве одреѣни за усмену нѣгову? (Треѣи, десетый, четрдесетый, и годишый данъ смрти). Како смо мы те дане дужни проводити? Зашто се у те дане читаю молитве? Зашто се пали свеѣа и кандило? Зашто се преливаю гробови? (У стара времена быо е обичай телесамртвыхъ мирисавимъ ульмъ помазати, да се одъ трулежа задуго сачуваю; у нашей цркви преливанѣмъ гробова пзявлюемо надежду на воскресеніе мртвыхъ, и чинимо нашимъ мртвима оно што су Іосифъ Аризматейскій, Никодимъ и Мирозосенце Хрѣсту чиниле. За преливанѣ употреблюе се помешано вино са зейтиномъ, а те две течности есу главне саставне части и

*) (Овде е место да се баръ пзйглавнѣе песме изясне. Види житіе Дамаскиново у Школскогъ Листа пастовскій брой).

самогъ освећеногъ мвра). Зашто се носи вино, поскурице и погаче те се еде и пие на гроблю и дели сиромасима? (Ово е заоставшиј споменъ одъ обѣда любви кодъ првыхъ християна и зато га треба одржати).

Шта значи кољиво? (Кољиво естъ знакъ воскресенія мртвыхъ; ерѣ као што семе у землю сеємо с' надеждомъ да ћемо изъ нѣга на гсдину добити класъ и новий плодъ; тако упоавамо мы и мртве съ надеждомъ да ће они изъ гроба у последњи данъ воскреснути).

Додатакъ: Дете и врно семена. (Шк. Л. III. бр. 40. стр. 640.)

Пусто острово. (Шк. Л. год. II. бр. 23. страна 366).

Јбучицу преко заграде бацити (Шк. Л. год. II. бр. 12. стр. 187).

Боля земля. *)

Путникъ. (Бисеръ стр. 32). — Народна песма:
„Ой човече праведниче.“

Светый Іоаннъ Дамаскинъ.

(Настављено.)

Еданъ путъ кадъ е Іоаннъ седио замишљѣнъ на вратима свое пештере и сматрао дивну природу Божию, приступи къ нѣму еданъ Инокъ, падне предъ нѣмъ на колена и проговори: „Помози ми Іоанне! мой рођеный братъ, кои ми е уедно братъ по духу быо, умрѣо е. Тежка ме е туга за нѣмъ обузела; молимъ те дакле напиши *надгробну песму* брату моме, па е на укупу нѣговомъ одной, да ми ерцу одлане.“ Іоаннъ му одговори: „Зарѣ ты не знашъ каква забрана мене веже? зарѣ ти нѣе познато, да ми е мой старый на-

*) доѣне у едномъ одъ слѣдуюћий бресева.

ставникъ строго забранію, да се неусудимъ *песме* спевати?“ На то Инокъ примети: „Стараць е отишао на путъ, и текъ ће се до три дана дома вратити, а мы ћемо брата сутра саранити. Молимъ те дакле одъ свегъ срдца, дайми утеху у мојој тежкој туги.“ Иоаннъ му одбаци молбу и по другій путъ. На то Инокъ рекне: „Кадъ бы ты био телесный лекаръ, а я бы одъ болести патіо као што садъ патимъ одъ туге и јада, заръ бы ми ты могао помоћ одрећи? промисли се само, да ћешъ Богу ответъ давати за мене ако я умремъ.“ Иоаннъ се на то разжали; мисли о ништавости людској и о слави вечнога живота обузму му душу; онъ заборави на забрану старчеву, уђе у ћелию, и оно што му Духъ Божій каза спеше у тужне песме.

Сутра данъ тужный гласъ звона разлегао се по Кедронској долини сазивајући пустиножителъ на уколъ покойниково донешено буде у цркву, и ту садъ одпои Дамаскинъ съ братіомъ свое туге и утехе пуне надгробне песме; а то су оне песме кое се и данасъ на опелу свакогъ православного христіанина пою, и кое као целбоносный мелемъ духовне утехе лече и видаю уцвельна и ожалостћена срдца. Песме те овако гласе:

* * *

„Коя се сладость у животу са жалашћу непомеша? коя ли слава стои на земљи непроменљива? Све е одъ сенке немоћниѣ, све е одъ сансва варљивіѣ. Едно тренуће, и ово све смртъ прима. Но ты Христе у светлости лица твога, и у наслађеню твоѣ красоте упокой онога, когва си изабрао, као човеколюбаць.

* * *

Ахъ мени! какву борбу има душа кадъ се одъ тела растае; ахъ, колико тада плаче, и нема ко да іој се смилуе; к' анђелима очи подижући единако се мо-

ли, къ людима руке ширеѣи, нема никога коѣе іой помоѣи. — Зато дакле мила моя браћо, сетите се да намъ в животъ кратакъ, па одъ Христа просимо представљеноме упокоенѣ, и нашихъ душама велику милость.

* * *

Све човечіа естъ суета, штогодъ неостае после смрти: Не остае богатство, нитъ силази у гробъ съ човекомъ слава; еръ кадъ доѣе смръть, свега тога нестане. Зато вапиму ка Христу безсмртноме: Господе, преселенога одъ насъ упокой, где в станъ свою оныхъ кои се у вечности веселе.

* * *

Где в светско пристрастие? где су маштанія (мечтанія) привременыхъ людій? где в злато и сребро? где в множина слугу и жагоръ? — Све в то прахъ, све в то пепео, све в то сенка! — Него одите вапимо къ безсмртноме цару: Господе! преселѣнога одъ насъ сподоби твоихъ вечныхъ блага, упокоюваѣи га у твоѣмъ блаженству, кое никада нестари.

* * *

Сетихъ се пророка кои вапие: Я самъ земля и пепео. И опетъ разгледахъ по гробовима, и видохъ кости голе, и рекохъ: Ко е то быо, или царъ, или войникъ, или в богатъ или убогъ, или праведникъ или грешникъ! Но ты о Господе, съ праведнима упокой свога слугу.

* * *

Твоя ствараюѣа зановестъ быаше мой почетаѣи и постанаѣи. Еръ кадъ си ты захтео одъ невидльиве — и видльиве природе мене жива саставити; тада си мое тело одъ земль створио, а дао си ми душу твоимъ божественимъ и животвореѣимъ удуновенѣмъ. Зато о Христе Боже, упокой свога слугу у пределу вечно живеѣихъ, и у становима праведныхъ.

Господе, ты си по образу твоем и по подобію у почетку створио човѣка, и поставіо си га у раю да влада надъ твоимъ тварма; али човекъ одъ зависти діаволске даде се преварити и окуси одъ забранѣногъ сла, те тако постаде преступникъ твоихъ заповедій. С' тога си га ты осудио да се има у земљу повратити одъ кое е и узетъ бую¹, и да има себи измолити упокоєнѣ.

* * *

Плачемъ и ридамъ кадъ помислимъ на смрть, и видимъ у гробу по образу Божиємъ саздану нашу красоту, нагрѣну, безъ славе, неимаюћу изгледа. О чуда! какова тайна бы на нама? како се предасмо трулежу? како се едружисмо с' смрћу? Заиста по заповести Бога, кои дае преставлѣноме упокоєнѣ.

* * *

О преблагій Спасителю! Ты у самомъ делу показа да си ускренуће своју людій, кадъ едномъ речію Лазара изъ мртвыхъ подиже. Тада мртви изъ гробова оживише, а паклена се разрушише врата; тадъ се осведочи да е ова наша смрть само еданъ санъ. Него ты о Господе, кои дође на спасеніе свога сазданя а не на осуђенѣ, овога кога си изабрао упокой, као човеколюбацъ.*)

* * *

Као цвѣтъ вене, као сенка пролази, распада се свакій човекъ; али кадъ се едномъ гласъ последнѣ трубе заори, сви ће мртви, као потресомъ устати и предъ Тебе изаћи. Онда о господе, овога слугу твога, когъ си одъ насъ преселио, смести у станове светыхъ твоихъ.

* * *

*) Стихире ове извађене су изъ стародревниога Требника, кои е печатанъ у Лавовскомъ Ставропигіалномъ Манастиру у 16-омъ столѣћу.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Као грозный юнакъ нађе ме смртъ, нађе ме истребитель и обориме; наиђе на ме, и нестаде ме; дошъ докъ самъ ту на земљи, лежимъ безъ чувствень као да ме нема. О, заиста смо мы смртни само еданъ саяъ и привиђенъ! Него одите вапимо безсмртноме цару: Господе, упокой преселънога одъ насъ у животу кои нестари.

* * *

Заиста е све овога света права суета, а животъ нашъ овде на земљи естъ сенка и санярія. Узалудъ се мы люди тамо амо промећемо. Кадъ миръ нађемо, тада морамо да се у гробъ селимо, где су заедно цареви и сиромаси, старци и дечица. — Зато о Христе, овогъ одъ насъ преселънога слугу твога упокой као човеколюбацъ!

* * *

Одите браћо отдаймо последный целивъ покойнику, хвалећи Бога. Онъ изиђе одъ свога рода и ка гробу се приближуе, нестарајући се више о суетама овога света и о телу страстима подложномъ. Где су сада сродници и друзи? Его се разстаемо! — Нѣга да Господъ упокои сви се помолимо.

* * *

Речи намъ ты сада брате, камо идешъ одъ насъ мучећи и незборећи; обазри се и утеши свое друго-ве; види плачь и сузе што се за тобомъ лию?

* * *

Я ка Господу Богу, своме судији идемъ, да изиђемъ на судъ и да дадемъ одговоръ за моя дела, и зато се ево сада вама молимъ и умилявамъ: Молите се за ме, да ми буде Спаситель милостивъ у данъ свога страшнаго суда.

* * *

Сви телесни органи стов сада беспослени, кои се мало пре двизаху; сви су сада мртви и безчувстве-

ни: очи зађоше, свезаше се ноге; ништъ не раде руке, и слухъ изчезао, вѣзикъ се ѣутанѣмъ завеза; — гробу се све то предае. Заиста е сама сушта сушта све што е човеческо.

* * *
О какавъ е животъ нашъ браћо! као цветъ, као димъ, као роса ютреня. Одите уверимо се о томе на гробовима. Где е лепота телесна? где е цветућа младость? где су умиляте очи? где е нашъ телесный обликъ? — Све увену као трава; нестаде га канда га нѣ было.

* * *
Видећи предъ собомъ мртавца овога браћо, познаймо шта ће с' нама бити до последка. Онъ са земљъ одлази као што димъ нестает; онъ прецветает као цветъ; као трава покосисе; ето га покровомъ повямо и земљомъ покривамо. Но оставляюћи га тако да се више невиди, помолимо се Христу Богу да му даде вечный покой.

* * *
Одите браћо у гробу гледаймо пенео и прахъ изъ кога смо саздави. Куда сада идемо? шта ли смо пре были? Кои е убогъ, кои л' богатъ; кои е господаръ а кои слуга? Нису ли сви еднаки; сви прахъ и пенео! Лепота лица сагнила е, младости цветъ увену! О заиста е све на овомъ свету суета и трулежъ. Сви ћемо умрети, цареви и кнезови, судіе и насилници, богати и убоги, и сва природа людска. Ето кои досада беше живъ садъ се у гробъ спушта. Но помолимо се да га Господъ упокои.

* * *
Спаси ове кои се на тебе ухваю о мати сунца, кое незалази, пречиста Дѣво Богородице! Теби се молимо, твоима молитвама преблагога Бога умоли, да упокои садъ преселившега се; где се налазе у покою

дуси праведника. О ты коя си безъ сваке мане, учи-ни да овај покойникъ буде наследникъ божіихъ бла-га до века. —

Кадъ су се ове духовне песме пояле, побожни подвижници и остали приеутетвующи люди славили су и хвалили сачинителя нѣховогъ, али у тай царъ изненада дође Іоанновъ старый Наставникъ, и за непокорность строго избличи Іоанна. Іоаннъ падне предъ нѣмъ на колена и моляше га за опроштєнѣ, али жестоки старацъ не даде се умољти, него Іоанна одъ себе отера.

(Свршиће се.)

М и л а н а.

(Продужено.)

После неколико дана Браниславъ и Милана, прашени одъ Страшимира, Видосаве и господє кою Страшимиръ сазвао беше, крену се путъ Браниславца. Куда су годъ пролазили, свуда е весео народъ предъ нѣихъ излазио, радујѣ се што му се господа помирише. Жєне и девојке отимаху се да виде лепу Книгњицу, коя е свога отца у сужанєтву дворила, и дете свогъ најжєшћєгъ неприєтєля с' мушкомъ одважношћу изъ Брєстовачкогъ студєнца извадила. Момци изъ околине Браниславачке изишли бяху на коњма предъ кнеза, и обколивши кочїє нѣгове допратє га до самогъ Браниславца.

У долини предъ Браниславцємъ силвѣй се светъ беше сакуио, да дочека свогъ обшєтєлюбљєногъ давно невиђєногъ господара. С' десне стране стаяху у реду мушки, а с' лєве женєке. На челу првѣхъ бѣо є угљаръ Марко, а ове другє предводила є честита

УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

углярка Смиляна. Нѣи двое први поздраве у име целого народа своего любимого княза. Князь и Милана сиђу се с' кочія и захвале найпре Марку и Смиляни на овда целомъ народу на любовномъ дочеку.

Предъ велики врати дворца дочекаю княза и Милану два реда у бело руво обученыхъ девоичица, кое цвећемъ посипаху путь коимъ мили ови гости гредіяху. Любица кћи Маркова у бело руво обучена и польскимъ цвећемъ накіћена приступи къ Милани, и поднесе іой на серебряной калайліи ключеве Браниславачке са речма: „Прими честита кћери нашегъ светлогъ Кнеза изъ моихъ руку ове ключеве и предай ихъ своему родителю!“ Милана се заграи и полюби са своіомъ верномъ другарицомъ на очигледъ свію притомныхъ и преда ключеве отцу.

Браниславъ узевши ключеве у руке сети се оне страховите ноћи, кадъ е на томъ истомъ месту у оковима везанъ на простимъ тальгиама лежао, и кадъ е Милана с' расплетенимъ власима око тальгиа облетала; и успоредивши ондашнѣ свое бедно станѣ са овымъ победоноснымъ повраткомъ, немогаше себе уздржати да изъ свегъ сердца не ваніе: „Боже благий! Ты си све ово по твојей святой воли а на наше добро уредіо. Ты си тугу нашу у радость претворио. Благословено и хвалѣно буди твоє име на веки!“

Затимъ се окрене Страшиміру, и осталой господи што га, кое допратила, кое ту дочекала бяху, и рекне имъ: „Браћо моя! пре него што ступимъ у домъ моихъ праотаца желимъ да сви скупа отидемо у святой храмъ, кога побожни предцы мои у славу свемогућега Бога, и у часть св. Бурђа свеца нашегъ племена подигоше.“ Сви му за право даду, и упуते се за нѣмъ у дворску црквицу, где се Браниславъ и Милана Богу помолє, благодаре што ихъ е сподобіо велике свое милости и са свима притомнима целиваю

св. Еванђелиѣ, па онда се сви заедно упуте у велику дворану, која ѣ, као и савъ дворацъ, по наредби кнегинѣ Видосаве дотле већъ оправљена и на најлепшій начинъ уређена была.

Поздравима и честитаню слѣдовала ѣ господска часть. Браниславъ ѣ свое госте дворіо, па нѣ забораѣо ни на простоту, која се у дољнѣмъ кату частила. На ову часть бяху позване све домаће старешине изъ кнежине Бранисавлѣве, а Марко ѣ међу њима као заступникъ домаћиновъ быо. Браниславъ дође међу ове просте люде, и опазивши међу њима Марка и Смилянѣу рекне имъ: „Васъ двое были сте ми свагда верни; вы сте мою кѣерь у невољи примили, и као свое рођено дете држали, зато васъ примама одъ данасъ у мой дворъ. Вы ће те одсада као мои најболѣи пріятельи овде кодъ мене у миру и покою живити. А ваша добра Любица, која ѣ съ моіомъ Миланомъ заедно одрастла, и која ѣ нѣойзи у невољи была права посестрима, нека буде и одсада нѣна најболѣа пріятельица и верна другарица; вернію одъ нѣ никада небы она могла наѣи. Затимъ приступи Браниславъ къ свакоме старешини редомъ и са свакимъ по кою проговори, разпытуюћи ихъ за њихове домаће.

Страшимиръ видеѣи да Браниславъ дуго недолави, сиђе се самъ у дољній кату да га потражи, и опазивши га где се съ простогомъ тако лепо разговара, чуђаше се како доброты кнежевой тако и свередномъ поштованю, кое простаци нѣму указиваху. „Садъ видимъ — рекне онъ — да ѣ благодсть яча одъ свакогъ насилія, и да ѣ свагда по госпуду и властнике болѣ кадъ ихъ народъ любити, и почитуе, него кадъ ихъ се боити, а овамо на њи изъ срдца мрзи! Браниславъ му на то одговори: „Страшимире брате, я држимъ да ѣ само онай господаръ на свомъ месту

кога се неваљали боје, а сви добри га као свогъ ро-
ђеногъ отца любе и поштују!“

Сутра се данъ сви гости разиђу. Само Страши-
миръ и Видосава проведу јошъ неколико дана кодъ
свога новогъ пријатеља, и нѣгове честите кѣри, па се
после и они врате у Брестовацъ.

Наскоро затимъ наступи зима, и њи двоє често
долазаху у Браниславацъ у походе кнезу Браниславу
и Милани, молећи ихъ притомъ найуердније, да имъ изъ
некихъ важнихъ узрока посете јошъ за неко време
невраћају.

XIX.

Чти отца твоего и матеръ твою да благо ти бѣ-
детъ и да долготѣнз бѣдеши на земли.

У почетку пролећа, башъ некако после Ускрса,
са свимъ изненадаа дође Страшимиръ у Браниславацъ
и замоли Кнеза и Милану да се одма на путъ
спреме и съ њимъ заедно у Браниславацъ похите.
Ови му по вољи учине и крену се съ места на путъ.
На врати замка дочека ихъ княгиня Видосава съ ра-
ширенимъ рукама и съ веселомъ добродошлицомъ.
Страшимиръ у место да свое госте у дворану дове-
де поведе Бранислава управо къ тавничноме ходнику.
Видосава съ Миланомъ за њима иђаше. Кадъ су већъ
у подземный ходникъ ступили были; Браниславъ за-
чуђенъ запыта свога вођу: „За име Божіе Страшими-
ре, кудъ насъ садъ овамо водишь? Шта ћемо мы ов-
де на овомъ страшномъ месту?“ То исто пыташе Мк-
лана кнегину Видосаву. Страшимиръ ништа неодгова-
рајући створи врата, која су одпре у Бранисављву
тавницу водила, и они се на велико удивлѣнъ свое
нађу у едой прекрасной црквици. Сводови и дуваро-
ви быяху съ небесноплавомъ боіомъ обоядисани, и са
златнымъ звездицама изшарани. Спретни иконостасъ и

и све трое двери на олтару бяху с' лепимъ иконама вешто живописане. Крозъ три велика прозора у зачелю олтара допираше светлостъ сунчана у овай дивный храмъ Божій.

Браниславу и Милани ова се црква врло допадне и они похвале дело Страшимирово. „Я самъ напредъ знао, да ћесе то вама допасти — одговори имъ Страшимиръ, на самъ васъ башъ за то и молю да у Брестовацъ педелазите, докъ васъ я невозовемъ; еръ самъ найпре хтео овай храмъ Божій подићи и довршити, да васъ тако изненадимъ. Ёсенасъ кадъ смо се одъ васъ дома повратили, позове ме моя Видосава, да идемъ съ нѣомъ у ону тавницу, у којой си ты тако дуго времена чаміо. Я до душе нимало нисамъ на то волъ имао, али видећи, да она то озбиљно жели, приволемъ се и пођемъ с' нѣомъ. Кадъ овамо дођемо, рекне ми Видосава: Страшимире, видишь како е кћерина любавъ ову тавницу, коя пре тога мрачна и нечиста беше, у видно и чисто обиталиште претворити кадра была!“ — „Занета — одговоримъ іой я на то, — добро се споминѣмъ, како е ово место одпре гадно и нечисто было, а сада изгледа као каква црквица. Видосава ми на то вешто прихвати: „Где лепе мысли у тебе, а то се башъ и с' моіомъ намеромъ подпуно слаже. Я самъ ти више пута хтела предложити, да оснуемо у нашемъ замку одну црквицу, као што ю други кнезови Србски имаю, и као што смо такову и у Браниславцу прилику имали видити. Мы треба садъ да благодаримо Богу за избавленъ Чедомилля, единца нашегъ, одъ ужасне смрти, и да у знакъ благодарности те, ону тавницу, у којой е отаць избавительке Чедомилъве у правду страдао, и у којой е та честита кћи своме отцу млога добра чинила, — у храмъ Божій преобратимо.“ Предлогъ овай мени се врло допадне: „Ты имашъ право — одго-

воримъ іой я, — на овомъ месту неће више ни еданъ несрећникъ уздицати. Овде ћемо ми у славу Божију уподићи светый храмъ за вечатый споменъ, што се нашъ единацъ одъ смрти избавіо, и што в Богъ мене на чудни начинъ братомирзоети опростіо и съ кнезомъ Браниславомъ помиріо.“ Ето драгій мой Браниславе, тако ти постаде ова црква!“

Кнегиня Видосава придода овой беседи: „Сутра ће Владика Теофан ову црквицу по обредима наше православне цркве на славу великогъ имена Божиегъ посветити. На ову свечаность позвали смо мы войводе Радослава и Светозара, и многу другу господу, коя на васъ удворани нашой већ чекаю. Изволите дакле тамо!“

Сутра данъ скупи се многи народъ у Брестовацъ. У деветъ сатій у ютру упути се домаћинъ са своимъ гостима брозъ тавничый ходникъ у нову црквицу. Владика Теофанъ дочека ихъ на црвенымъ вратима съ частнымъ крестомъ и светымъ Еванђелиемъ, кое они целиваю, и затимъ у цркву уђу. Храмъ Божій бјаше с' зеленымъ гранѣмъ а иконостасъ с' свѣжимъ цвећемъ украсенъ. Одъ царскихъ дверій с' десна стаяху отцevi са синовима, а с' лева матере с' кћерима. Кои нису могли у црквицу стати ти су у осетљномъ ходнику места наши.

(Наставиће се.)

Јошъ неколико примера за рачунъ изъ физике за III. и IV. разредъ.

1. Дунавъ тече брзиномъ 4. стопе, има дубљине н. пр. 5 хватій а ширине 80. хватій; колико пронесе кубични хватій воде за 1. секунду? за 1. минутъ? за 1. сатъ? за 1. данъ? 1. годину? 1. векъ т. е. 100. година? а колико е то акова?

2, Дунавъ излива за 1. сатъ 2514. милиона кубичнихъ стопа воде у црно море; колико излива за 1. секунду? за 1. данъ? 1. годъ? 1. векъ? одъ Христоваго рођеня? Колико е то акова воде?

3, Кодъ насъ падне до 18. палаца кише преко године. Колико е то свега воде на цео Сремъ? Бачку? Банатъ? на цело Войводство? а на целомъ царству?

4, Една куб. стопа воде тежи $56\frac{1}{2}$ фунт., олово е 11, сребро $10\frac{1}{2}$, бакаръ 9, гвожђе 7, жива $13\frac{1}{2}$, злато 19. путій теже одъ воде: колико бы тежила една кубична стопа гвожђа? бакра? сребра? олова? живе? злата?

5, Зейтинъ е $\frac{9}{10}$ одъ воде лакши, воздухъ 800 путій, а идрогенъ е 12. пута лакши одъ воздуха: колико е пута лакши воздухъ одъ злата? а колико пута идрогенъ?

6, Изъ висине пуштень каменъ пада
у 1-ой секунди 15 ст. свега 15 ст.
" 2-ой " 3×15 " " 4×15 или $2 \times 2 \times 15$
" 3-ой " 5×15 " " 9×15 " $3 \times 3 \times 15$
" 4-ой " 7×15 " " 16×15 " $4 \times 4 \times 15$
колико бы по овомъ закону была язбина една дубока, кадъ бы 5. секунди прошло, докъ бы пуштень каменъ гласъ дао, да е пао?

Тиска иль стега, управо тереть воздуха с' висине до дна земль толики е, да воду у празной цеве 32 стопе у висъ отера, а живу само 28 цоли. Тежина воде позната е (види подъ 4) на свакой стопи простора на земљи има 32 пута толико терета воздушногъ, колико е дакле то? А човечие тело има 15 стопа простора, колико то тиске воздуха носи свакий човекъ?